

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.23/2020/19. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2020. július 8. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az embercsempészás büntette miatt terhelt ellen indult büntetőügyben a Győri Törvényszék 2020. január 20. napján kihirdetett B.240/2019/23. számú ítéletét *helybenhagyja*.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárás során 96.919 (kilencvenhatezer-kilencszáztizenkilenc) Ft bűnügyi költség merült fel, amelyet az állam visel.

Indokolás

[1] A Győri Törvényszék a 2020. január 20. napján kihirdetett B.240/2019/23. számú ítéletében vádlottat bűnösnek mondta ki tártettesként elkövetett embercsempészás büntetében a Btk. 353.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés b/ pontja szerint, melyért 1 év, börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 3 év Magyarország területéről történő kiutasításra ítélte.

[2] Megállapította, hogy a terhelt legkorábban a szabadságvesztés büntetés 2/3 részének, legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe, rendelkezett továbbá a vádlottra háruló, valamint az államot terhelő bűnügyi költség viseléséről.

[3] Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabásáért.

[4] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.353/2017/32-I. számú átiratában a vádhatóság fellebbezését fenntartotta és azt kiegészítette. Megállapította, hogy a felülbírálat a Be. 583.§ (3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel a Be. 590.§ (3) bekezdése alapján, korlátozott.

[5] Rámutatott, hogy a törvényszék az elsőfokú eljárás lefolytatása során nem sértette meg a Be. 607.§ (1) és 608.§ (1) bekezdésében írt rendelkezéseket, amely akadályozná az érdemi felülbírálatot.

[6] A megalapozott tényállásból a törvényszék helyes következtetést vont a vádlott bűnösségére, azonban a jogi minősítés csak részben törvényes.

[7] A tényállásban ugyanis rögzítésre került, hogy a terhelt bűntársa az embercsempészás során ellenőrizte, biztosította a vádlottat, míg a vádlott a 2016. augusztus 18. napján végrehajtott embercsempészás során az illegálisan érkező harmadik országbeli állampolgárokat szállító gépkocsi vezetőjét irányította, tolmácsolt és közvetítette az embercsempészt szervező a bűntárs utasításait a gépkocsivezető felé. Tudomással bírt arról, hogy a járműben tizenhat, az államhatár átlépésére feljogosító, illetve a schengeni tagállamokba történő beutazáshoz és tartózkodáshoz szükséges okmányokkal nem rendelkező harmadik országbeli állampolgár tartózkodik, akiknek úticélja Nyugat-Európa.

[8] Fentieken túlmenően vádlott tisztában volt azzal, hogy:

[9] - azon országok, ahonnan az illegálisan szállított személyek származnak, nem határosak Magyarországgal,

[10] - a szállított személyek harmadik országbeli állampolgárok, akik beutazási és tartózkodási engedéllyel nem rendelkeznek, ezért Magyarország területén illegálisan tartózkodnak, illegálisan léptek be Magyarország területére, és a magyar-osztrák határt illegálisan kívánják átlépni,

[11] - a szükséges okmányok hiányában a szállított harmadik országbeli állampolgárok legálisan nem léphettek át az ún. schengeni határt, azaz e területre szükségszerűen embercsempészek útján jutottak el.

[12] Ebből, valamint a fentiekben írott tényekből egyértelműen levonható az a jogi következtetés, hogy a vádlott tisztában volt azzal, miszerint legalább három személyből álló, hosszabb időre hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport tagjaként tevékenykedik, amelynek célja nagy tárgyi súlyú (5 évi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő) szándékos bűncselekmények elkövetése, ekként a bűnszervezeti elkövetés nevezett vádlottak vonatkozásában is aggálytalanul megállapítható (BH 2009. 96.).

[13] Az ügyész kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket. A vádlott vonatkozásában - a bűnszervezet megállapítása esetén - a Btk. 91.§ (1) bekezdés első mondata alapján a büntetési tétel felső határa 16 évre, a középérték 9 évre emelkedik, melyre tekintettel megállapítható, hogy a különös részi minimum alatt megállapított szabadságvesztés-büntetés törvénysértően enyhének tekintendő, annak súlyosítása feltétlenül indokolt és szükséges.

[14] A bűnszervezet megállapíthatósága okán a vádlott feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből való kizárása indokolt.

[15] Mindezek alapján indítványozta az ügyész, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét változtassa meg: állapítsa meg, miszerint a vádlott a terhére rótt bűncselekményt bűnszervezetben követte el, a kiszabott szabadságvesztés mértékét jelentősen súlyosbítsa, a vádlottat a Btk. 38.§ (4) bekezdés c/ pontja alapján zárja ki a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. Indítványozta a jogi indokolás korrekcióját a megváltozott minősítésre figyelemmel.

[16] Az ügyészi fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[17] A Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése szerint a másodfokú bíróság, amennyiben a törvény kivételt nem tesz, a fellebbezéssel érintett ítéletet teljeskörűen, az azt megelőző eljárással együtt bírálja felül. A felülbírálat során vizsgálja az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását, tekintet nélkül arra, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[18] Abban az esetben azonban, ha a Be. 583.§ (3) bekezdés a/ pontja szerint a fellebbezés kizárólag a kiszabott büntetés vagy az alkalmazott intézkedés neme és mértéke vagy tartama ellen irányul, a másodfokú bíróság a Be. 590.§ (3) bekezdése alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül, és a Be. 591.§ (2) bekezdés a/ pontjára figyelemmel nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, továbbá a határozatát is az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[19] A törvényszék ítéletével szemben a Be. 583.§ (3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel az ügyész kizárólag a kiszabott büntetés mértéke miatt, annak súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést a vádlott terhére.

[20] A táblabíróság szerint a Fellebbviteli Főügyészség azon indítványa, hogy állapítsa meg a másodfokú bíróság a bűnszervezetben történő elkövetést; a fellebbezés kiterjesztésének

minősülne, amely egyrészt a Be. 584.§ (3) bekezdése értelmében tilos, másrészt teljes körű felülbírálattal járna, hiszen a tényállást is érintené, amelyben nem szerepelnek – ahogyan a terheltre vonatkozó B.639/2016/143-I. számú vádiratban sem – a bűnszervezetben való tudatos és szándékos részvételre vonatkozó tények. Az átiratban felsorolt – és a tényállásban valóban rögzített - körülmények magát az embercsempészés bűncselekményben való bűnösséget alapozzák meg.

[21] A tisztességes eljárás elvét is sértené a bűnszervezet megállapíthatóságának vizsgálata, mivel a vád tárgyát ez nem képezte, bizonyítás ilyen irányban - terhelt vonatkozásában - nem folyt, tehát védekezni sem tudott e tekintetben.

[22] A vádlott és védője nem kérték nyilvános ülés tartását és azt az ügyész sem indítványozta.

[23] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének felülvizsgálatát a Be. 598.§ (2) bekezdés szerint megtartott tanácsülésen, az 590.§ (3) bekezdésében meghatározott keretek között, korlátozottan végezte el.

[24] A felülbírálat során megvizsgálta az elsőfokú bíróság eljárását, valamint a törvényszék bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését. Azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően folytatta le a büntetőeljárást, és nem vétett olyan eljárásjogi szabálysértést, mulasztást, amely az érdemi felülbírálat akadályát jelentette volna.

[25] A Mosonmagyaróvári Járási Ügyészség 2017. március 8. napján kelt B.639/2016/143-I. számú vádiratában terhelt és négy társa ellen emelt vádat több személynek segítséget nyújtva, üzletszerűen elkövetett embercsempészés büntette és más bűncselekmények miatt. A vádhatóság ebben a vádiratban vádlott bűntársa I.r. vádlott – mint szervező és irányító – vonatkozásában tette vád tárgyává a bűnszervezetben való elkövetését.

[26] A Győri Törvényszék a 2017. szeptember 5. napján történt áttételt követően kezdte tárgyalni az ügyet 2017. december 7. napján terhelt távollétében, aki lemondott a tárgyaláson való jelenlét jogáról, melyhez a bíróság előzetesen hozzájárult az akkor hatályos 1998. évi XIX. törvény 279.§ (4) bekezdése alapján (45-ös jegyzőkönyv 3. oldal).

[27] Az új Be. hatályba lépését követően az elsőfokú bíróság tájékoztatta a terheltet, hogy az eljárási szabályok megváltozása folytán a tárgyaláson való részvétele kötelező és szabályszerűen megidézte a külföldi ismert lakcíméről, melynek vádlott két egymást követő tárgyaláson nem tett eleget és távolmaradását sem igazolta.

[28] A törvényszék a terhelt ellen 2019. július 19. napján európai elfogatóparancsot bocsájtott ki és az ügyet 2019. október 9. napján elkülönítette a vádlott bűntársa és társai ellen folyó B.315/2017. számon folyamatban lévő büntető eljárástól.

[29] A terheltet Németországban 2019. október 14. napján elfogták, majd 2019. december 12. napján a magyar hatóságnak átadták. A törvényszék 2019. december 13. napján – védő és tolmács részvételével - ülést tartott a bírói engedélyes kényszerintézkedés tárgyában és elrendelte a vádlott letartóztatását az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig.

[30] Eleget téve a Be. 509.§ (1) bekezdésben írtaknak, törvényes határidőn belül – a soronkívüliség követelményét szem előtt tartva - kitűzte a tárgyalás időpontját 2019. december 16. napjára.

[31] A tárgyaláson megjelent védő és tolmács jelenlétében kihallgatta vádlottat, aki tagadta a bűncselekmény elkövetését.

[32] Az elsőfokú bíróság ismertette a nyomozás során, valamint a bírósági eljárás korábbi szakában tett vallomásait, a TASZ keretében lehallgatott telefonbeszélgetések tartalmát, az

afgán menekültek tanúvallomásait, a volt vádlott-társ nyilatkozatát, továbbá a vádlott bűntársa I.r. vádlottat ábrázoló fotókat felismertetés végett, valamint a vallomásának vonatkozó részeit.

[33] Ezt követően a bizonyítási eljárást befejezte és ügydöntő határozatot hozott.

[34] A másodfokú bíróság megítélése szerint a törvényszék által megállapított - és a Be. 591.§ (2) bekezdés a/ pontja alapján a másodfokú eljárásban is irányadó tényállás mellett - okszerűen került sor vádlott bűnösségének megállapítására is. Az adott tényállás alapján a felmentésére, vagy vele szemben az eljárás megszüntetésére nincsen törvényes lehetőség.

[35] A vádlott terhére megállapított bűncselekmény minősítése megfelel az anyagi jog szabályainak, a megnevezése is helyes, a hozzá fűzött jogi indokolás szabatos. Vádlott azon magatartása, miszerint tudomással bírt arról, hogy az – a vádlott bűntársa utasítása és irányítása mellett - általa vezetett gépjárműben tizenhat, az államhatár átlépésére feljogosító, illetve a schengeni tagállamokba történő beutazáshoz és tartózkodáshoz szükséges okmányokkal nem rendelkező harmadik országbeli külföldi van, akik illegálisan kívánnak Ausztriába utazni; megvalósította a Btk. 353.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b/ pontja szerint minősülő és büntetendő 1 rendbeli, több személynek segítséget nyújtva, a Btk. 13.§ (3) bekezdése szerint társtettesként elkövetett embercsempészés büntettét.

[36] A törvényszék a büntetés kiszabása körében valamennyi ismert súlyosító és enyhítő körülményt figyelembe vette, majd azokat helyesen értékelve, a bűncselekményben betöltött szerepére, bűnösségi fokára is figyelemmel határozta meg az alkalmazott joghátrányt.

[37] A táblabíróság nem tudott egyetérteni az ügyész súlyosítási törekvéseivel. Kétségtelen, hogy a törvényszék az 5 éves középmértékhez képest az enyhítő rendelkezések kimerítésével szabta ki a szabadságvesztés büntetést, ezt azonban teljes mértékig alátámasztotta az enyhítő körülmények nagy száma és túlsúlya. Az időmúlás körében tekintettel kell lenni arra a tényre, hogy az elkövetéstől a másodfokú elbírálásig 4 év telt el, mely jelentősnek tekinthető.

[38] Ez a büntetés a büntetéskiszabási elveknek messzemenően megfelel, ugyanakkor szükséges az általános és egyéni büntetési célok elérése szempontjából. Ezért sem súlyosításra, sem enyhítésre nem látott törvényes indokot az ítéltábla.

[39] Helyesen alkalmazta az elsőfokú bíróság a Btk. 59.§ (1) és (3) bekezdése alapján a kiutasítást, melynek időtartama igazodik a szabadságvesztés mértékéhez és ahhoz a körülményhez, miszerint terhelt érdekében menekültügyi eljárás van folyamatban, Németországban, ahol 2 éve életvitelszerűen tartózkodott elfogását megelőzően.

[40] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, azokat a felülbírálat nem érintette.

[41] A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605.§ (1) bekezdés szerint helybenhagyta.

[42] A Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése alapján beszámította a vádlott által az elsőfokú ítélethirdetéstől a másodfokú határozat meghozatalának napjáig letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába.

[43] Az ítéltábla a Be. 613.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről akként, hogy a kirendelt védő díjával kapcsolatban keletkezett költség megfizetésére a bűnösnek kimondott vádlottat a Be. 145.§ (1) bekezdése, valamint 574.§ (1) bekezdése alkalmazásával kötelezte - a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló - 2020. évi LVIII. számú törvény 211.§ (3) bekezdésében írtakra is figyelemmel, miszerint; ha a kirendelt védő indítványának vagy észrevételének írásbeli előterjesztését követően nyilvános ülés tartására azért nem került

sor, mert a másodfokú bíróság a fellebbezésről tanácsulésen dönt, úgy kell tekinteni, hogy a kirendelt védő egy óra tartamú eljárási cselekményen vett részt.

[44] A fordításból eredő költséget a Magyar Állam viseli a Be. 576.§ (1) bekezdés b/ pontja szerint.

Győr, 2020. július 8.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Dr. Németh Balázs sk.
bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Győri Törvényszék 2020. január 20. napján kelt B.240/2019/23. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2020. július 8.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke